

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 29/2024-28

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s. r. o., Kmeťova 26, Košice, proti rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/42/2021 z 27. októbra 2021 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/78/2022 z 30. marca 2023 (v petite nesprávne označenému sp. zn. 7Cdo/8/2022) takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 12. júna 2023 a doplnenou 26. októbra 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom krajského súdu sp. zn. 10Co/42/2021 z 27. októbra 2021 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 7Cdo/78/2022 z 30. marca 2023 (v petite nesprávne označeným sp. zn. 7Cdo/8/2022) a navrhuje napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov zrušiť. Okrem toho žiada priznať náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Ústavnej sťažnosti predchádzala ústavná sťažnosť sťažovateľa proti rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 10Sžd/31/2012 z 15. marca 2013, ktorú ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 634/2013-12 z 24. októbra 2013 odmietol ako zjavne neopodstatnenú. Uvedeným rozsudkom najvyšší súd potvrdil ako vecne správny rozsudok krajského súdu č. k. 20S/25/2012-41 z 26. júna 2012 o zamietnutí žaloby sťažovateľa, ktorou sa v konaní podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30. júna 2016 (ďalej aj „OSP“) domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy – Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Žiline, Krajského dopravného inšpektorátu v Žiline sp. zn. KRPZ-ZA-KDI-SK-15/2012 z 21. februára 2012,

ktorým zamietol odvolanie sťažovateľa a potvrdil rozhodnutie Okresného riaditeľstva Policajného zboru Liptovský Mikuláš, Okresného dopravného inšpektorátu Liptovský Mikuláš sp. zn. ORPZ-LM-ODI-13-242/2011 z 24. novembra 2011 o zadržaní vodičského preukazu podľa § 70 ods. 7 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v danom čase (ďalej len „zákon o cestnej premávke“), pretože bol dôvodne podozrivý zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, ktorého sa mal dopustiť porušením § 4 ods. 2 písm. c) zákona o cestnej premávke, keď 20. novembra 2011 o 1.20 h viedol (riadil) motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu; po vykonaní dychovej skúšky bola sťažovateľovi nameraná hodnota 0,34 mg etanolu na liter vydychovaného vzduchu (0,71 promile). V konaní nebolo sporné, že 20. novembra 2011 v nočných hodinách bol sťažovateľ kontrolovaný policajnou hliadkou, pričom po vykonaní dychovej skúšky s pozitívnym výsledkom mu policajt opatrením (fakticky) zadržal vodičský preukaz, o čom mu bezodkladne vydal potvrdenie [§ 70 ods. 1 písm. a) zákona o cestnej premávke], v ktorom mu vzhľadom na charakter protiprávneho konania ďalšiu jazdu s vozidlom nepovolil (§ 70 ods. 4 zákona o cestnej premávke). Nasledujúci pracovný deň po zadržaní vodičského preukazu policajt zaslal vodičský preukaz orgánu Policajného zboru príslušnému podľa miesta, kde bol vodičský preukaz zadržaný, aby rozhodol o priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky. V uvedenom štádiu konania najvyšší súd nezistil nič, čo by svedčilo o tom, že k zadržaniu vodičského preukazu sťažovateľovi nedošlo zo zákonných dôvodov.

3. Aj ústavnú sťažnosť sťažovateľa proti rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 4Sžd/3/2013 z 24. septembra 2013 (ktoré nadobudlo právoplatnosť 7. novembra 2013) ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 213/2014-17 zo 7. mája 2014 odmietol ako zjavne neopodstatnenú. Uvedeným rozsudkom najvyšší súd potvrdil ako vecne správny rozsudok krajského súdu č. k. 21S/91-2012-51 z 27. marca 2013 o zamietnutí žaloby sťažovateľa, ktorou sa v konaní podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30. júna 2016 domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu – Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Žiline, Krajského dopravného inšpektorátu v Žiline sp. zn. KRPZ-ZA-KDI-SK-77/2012 z 20. júla 2012, ktorým zamietol odvolanie sťažovateľa a potvrdil rozhodnutie Okresného riaditeľstva Policajného zboru Liptovský Mikuláš, Okresného dopravného inšpektorátu Liptovský Mikuláš sp. zn. ORPZ-LM-ODI2-P-113/2012 z 25. apríla 2012, ktorým bol sťažovateľ uznaný vinným zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. e) zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení účinnom v danom čase (ďalej len „zákon o priestupkoch“), ktorého sa mal dopustiť porušením § 4 ods. 2 písm. c) zákona o cestnej premávke, keď 20. novembra 2011 o 1.20 h viedol (riadil) motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu; po vykonaní dychovej skúšky bola sťažovateľovi nameraná hodnota 0,34 mg etanolu na liter vydychovaného vzduchu (0,71 promile). Za tento priestupok bola sťažovateľovi podľa § 22 ods. 2 písm. c) zákona o priestupkoch uložená sankcia – pokuta v sume 250 eur a zákaz činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 10 mesiacov, a to od 20. novembra 2011 do 20. septembra 2012; podľa vyznačenej doložky uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 25. júla 2012 a vykonateľnosť 9. augusta 2012. Najvyšší súd nemal pochybnosť o tom, že skutok sa stal a že je priestupkom uvedeným v právnom označení skutku, pričom konštatoval, že sankcia, ktorá bola sťažovateľovi za priestupok uložená, sa so zreteľom na jeho osobu javí skôr mierna než prísna, keďže z evidenčnej karty sťažovateľa ako vodiča je zrejmé, že dosiaľ uložené sankcie nemali

preventívny účinok a sťažovateľa neodradili od ďalšieho porušovania pravidiel cestnej premávky, najmä od jazdenia motorovým vozidlom pod vplyvom alkoholu.

4. Ústavnou sťažnosťou napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov (bod 1) boli vydané v konaní začatom na základe žaloby sťažovateľa (žalobcu) proti Slovenskej republike zastúpenej Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaná“), ktorou sa podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci“) domáhal zaplata sumy 1 230,69 eur s príslušenstvom predstavujúcej škodu, ktorá mu vznikla v súvislosti s jeho právnym zastúpením v trestnom konaní, ktoré skončilo tak, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 2T/98/2013-281 zo 14. februára 2018 oslobodený spod obžaloby prokurátorky Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš č. k. 1Pv/543/12-15 z 25. júla 2013 pre skutok, že 24. augusta 2012 o 15.15 h viedol (riadil) motorové vozidlo, napriek tomu, že rozhodnutím Okresného riaditeľstva Policajného zboru Liptovský Mikuláš, Okresného dopravného inšpektorátu Liptovský Mikuláš sp. zn. ORPZ-LM-ODI2-P-113/2012 z 25. apríla 2012 bol uznaný vinným zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. e) zákona o priestupkoch, za čo mu bola podľa § 22 ods. 2 písm. c) zákona o priestupkoch uložená sankcia – pokuta v sume 250 eur a zákaz činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 10 mesiacov, a to od 20. novembra 2011 do 20. septembra 2012 (bod 3), ktorým mal spáchať prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona z dôvodu, že skutok nie je trestným činom. Sťažovateľ v trestnom konaní namietal procesný postup orgánov činných v trestnom konaní a porušenie svojho práva na obhajobu; nerozporoval, že skutok sa stal, ale len právne posúdenie skutku.

5. Okresný súd v trestnom konaní v rámci vykonaného dokazovania zistil, že sťažovateľ, zastúpený právnym zástupcom, listom z 19. septembra 2012 (doručeným 27. septembra 2012) požiadal Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Liptovský Mikuláš, Okresný dopravný inšpektorát Liptovský Mikuláš o odloženie výkonu jeho rozhodnutia sp. zn. ORPZ-LM-ODI2-P-113/2012 z 25. apríla 2012, a to až do právoplatného rozhodnutia súdu o správnej žalobe sťažovateľa (bod 3), čomu správny orgán (bližšie neoznačenou formou správneho aktu, z ktorého by bolo možné identifikovať dôvody jeho postupu) vyhovel s odkazom na § 75 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení účinnom v danom čase (ďalej len „správny poriadok“) a sťažovateľa o tom upovedomil listom z 2. októbra 2012; uvedený list správneho orgánu okresný súd považoval za rozhodnutie „*sui generis*“. Vzhľadom na skutočnosť, že rozsudok krajského súdu č. k. 21S/91-2012-51 z 27. marca 2013 o zamietnutí žaloby sťažovateľa v spojení s rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 4Sžd/3/2013 z 24. septembra 2013 nadobudol právoplatnosť 7. novembra 2013, okresný súd v trestnom konaní dospel k záveru, že v danom prípade nebola splnená podmienka vykonateľnosti rozhodnutia správneho orgánu o uložení sankcie, pretože táto bola „posunutá“ od 7. novembra 2013 do 7. septembra 2014, keď sťažovateľ nesmel viesť motorové vozidlá, čomu zodpovedali aj záznamy v evidenčenej karte sťažovateľa ako vodiča. Inými slovami, „*rozhodnutím o odložení vykonateľnosti správneho rozhodnutia došlo k zakonzervovaniu stavu, ktorý bol pred vydaním napadnutého právneho rozhodnutia, t. j. do rozhodnutia súdu bol zákaz činnosti uložený [redacted] reálne neaktuálny*“. Napriek tomu, že okresný súd nemal pochybnosť o tom, že skutok, ktorý je uvedený v obžalobe, sa stal v deň (24. augusta 2012), keď bolo rozhodnutie správneho orgánu o uložení sankcie právoplatné, konanie sťažovateľa

(obžalovaného) podľa názoru okresného súdu nenapĺňalo obligatórne znaky skutkovej podstaty žalovaného prečinu, a to objektívnu stránku prečinu, čo ho viedlo k záveru, že skutok nie je trestným činom, a preto sťažovateľa spod obžaloby oslobodil; uvedený rozsudok okresného súdu nadobudol právoplatnosť 1. júna 2018.

6. Proti rozsudku okresného súdu č. k. 2T/98/2013-281 zo 14. februára 2018 prokurátorka okresnej prokuratúry podala ešte 14. februára 2018 odvolanie, ktoré však neskôr vzala späť, čo okresný súd uznesením č. k. 2T/98/2013-295 (z bližšie neoznačeného dňa), ktoré nadobudlo právoplatnosť 5. júna 2018, vzal na vedomie.

7. Žalovaná v rámci predbežného prerokovania nárok sťažovateľa neuznala ako opodstatnený.

8. Okresný súd v konaní o žalobe sťažovateľa, vychádzajúc zo záverov okresného súdu v trestnom konaní (bod 5), považujúc uznesenie o vznesení obvinenia sťažovateľovi pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona za nezákonné rozhodnutie, keďže spod následnej obžaloby prokurátorky okresnej prokuratúry bol sťažovateľ rozsudkom okresného súdu č. k. 2T/98/2013-281 zo 14. februára 2018 oslobodený, dospel k záveru, že sťažovateľovi vznikla skutočná škoda v rozsahu dôvodne vynaložených a preukázaných trov obhajoby v trestnom konaní, preto prvým výrokom rozsudku č. k. 4C/43/2020-312 z 10. decembra 2020 rozhodol tak, že žalovanú zaviazal zaplatiť sťažovateľovi sumu 999,24 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 23. októbra 2019, ktorá predstavovala náhradu za 11 konkrétne špecifikovaných úkonov právnej služby a k nim prislúchajúcich režijných paušálov spolu s daňou z pridanej hodnoty; druhým výrokom uvedeného rozsudku okresný súd žalobu vo zvyšnej časti týkajúcej sa náhrady za ďalšie úkony právnej služby zamietol, keďže ich nepovažoval za preukázané, resp. účelne vynaložené.

9. Proti rozsudku okresného súdu podali odvolanie obe sporové strany.

9.1. Sťažovateľ sa v odvolaní podrobne vyjadril k jednotlivým úkonom právnej služby, ktoré okresný súd neakceptoval, pričom uviedol, že ich v plnej miere považuje za náležité.

9.2. Žalovaná v odvolaní namietla svoju pasívnu legitimáciu v konaní a okresnému súdu vytkla, že sa vôbec nevysporiadal s tým, že sťažovateľ v prípravnom konaní nepodal proti uzneseniu o vznesení obvinenia, ktoré považuje za nezákonné rozhodnutie, sťažnosť, a to napriek riadnemu poučeniu, čo v zmysle § 6 ods. 1 a 2 zákona o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci predstavuje zákonnú prekážku možnosti vyhovieť jeho žalobe. Okrem toho žalovaná v odvolaní poukázala na to, že z odôvodnenia rozsudku okresného súdu, ktorým bol sťažovateľ oslobodený spod obžaloby, je zrejmé, že v súvislosti s vyznačením doložky právoplatnosti a vykonateľnosti rozhodnutia správneho orgánu o priestupku preukázateľne pochybil správny orgán, ktorý na základe žiadosti sťažovateľa rozhodol o odklade vykonateľnosti uvedeného rozhodnutia. Na základe takto vyznačenej právoplatnosti a vykonateľnosti rozhodnutia správneho orgánu o priestupku došlo k začatiu trestného stíhania i vzneseniu obvinenia sťažovateľovi. Ak by sťažovateľ orgány činné v trestnom konaní upozornil na skutočnosť, že požiadal o odklad vykonateľnosti rozhodnutia správneho orgánu o priestupku, čomu správny orgán vyhovel, s vysokou mierou pravdepodobnosti hraničiacou s istotou by k podaniu obžaloby na súd nedošlo. Tvrdenú škodu si tak sťažovateľ zavinil sám.

9.3. Sťažovateľ vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej uviedol, že nepodanie sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia môže mať aj „charakter určitej procesnej taktiky obžalovaného, ktorý aj takto

využíva svoje právo na spravodlivý proces“, a že túto podmienku splniť nemusel vzhľadom na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/75/2017 z 30 septembra 2019 (R 36/2020), ktorým judikoval, že „Nárok na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe v zmysle § 8 ods. 5 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov nie je podmienený povinnosťou podať proti rozhodnutiu o väzbe sťažnosť alebo iný opravný prostriedok.“, ako aj na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4MCdo/15/2009 z 18. októbra 2010 (R 37/2014), z ktorého vyplýva, že „Zmyslu a účelu § 6 ods. 1 veta prvá zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov zodpovedá interpretácia tohto ustanovenia, v zmysle ktorej rovnaké dôsledky ako zrušenie nezákonného uznesenia o začatí trestného stíhania a o vznesení obvinenia, má tiež rozhodnutie o zastavení trestného stíhania vydané z dôvodu, že sa nepotvrdil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným.“.

10. Krajský súd prvým výrokom napadnutého rozsudku zmenil prvý výrok rozsudku okresného súdu (ktorým žalovanú zaviazal zaplatiť sťažovateľovi sumu 999,24 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 23. októbra 2019) tak, že žalobu v tejto časti zamietol; druhým výrokom napadnutého rozsudku potvrdil ako vecne správny druhý výrok rozsudku okresného súdu (ktorým zamietol žalobu vo zvyšnej časti týkajúcej sa náhrady za ďalšie úkony právnej služby). Reagujúc na odvolacie námietky oboch sporových strán, uviedol, že v čase, keď poverený príslušník Policajného zboru uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru Liptovský Mikuláš, Okresného dopravného inšpektorátu Liptovský Mikuláš ČVS: ORPZ/41/DI-LM-2012 z 30. septembra 2012 začal trestné stíhanie a sťažovateľovi vzniesol obvinenie pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, ktoré bolo sťažovateľovi doručené 10. októbra 2012, sťažovateľ už mal podanú žiadosť o odloženie výkonu rozhodnutia správneho orgánu o priestupku, ktoré nadobudlo právoplatnosť 25. júla 2012, pričom táto žiadosť bola správne orgánu doručená 27. septembra 2012, čo však sťažovateľ v prípravnej fáze trestného konania zamlčal a proti uzneseniu o vznesení obvinenia nepodal sťažnosť, v ktorej by poukázal na obligatórny odklad výkonu rozhodnutia o priestupku, následkom čoho by došlo k zrušeniu uznesenia o vznesení obvinenia, resp. k zastaveniu trestného stíhania. Uvedenú obranu sťažovateľ uplatnil až vo fáze trestného konania pred súdom s tým, že z jeho strany išlo o „procesnú taktiku“, ktorej súčasťou malo byť nevyužitie podania riadneho opravného prostriedku, t. j. sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, ktoré považoval za nezákonné. Krajský súd, stotožniac sa s názorom žalovanej, dospel k záveru, že v posudzovanom prípade neboli splnené všetky predpoklady na vznik nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, keďže sťažovateľ v pozícii obvineného v zmysle § 6 ods. 1 a 2 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci nevyužil (v konkrétnostiach súdnej veci i reálne) efektívny riadny opravný prostriedok proti uzneseniu o vznesení obvinenia, a keďže v posudzovanom prípade krajský súd nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, sťažovateľovi uplatňovaný nárok na náhradu škody nepriznal. Rozhodnutia najvyššieho súdu, na ktoré sťažovateľ poukázal na podporu svojich argumentov o dôvodnosti uplatneného nároku, krajský súd nepovažoval za aplikovateľné na daný prípad.

11. Proti rozsudku krajského súdu sťažovateľ podal dovolanie.

11.1. Prípustnosť dovolania sťažovateľ vyvodzoval z § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) tvrdiac, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konkrétne, že napadnutý rozsudok nie je riadne odôvodnený. V tejto súvislosti poukázal na to, že právny zástupca sťažovateľa prevzal jeho zastupovanie v trestnom konaní až 14. januára 2013, t. j. po uplynutí 3-dňovej lehoty na podanie sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, pričom prvý úkon vykonal až 21. januára 2013, keď sa písomne vyjadril k veci samej, čo vyplýva aj z rozsudku okresného súdu č. k. 4C/43/2020-312 z 10. decembra 2020.

11.2. Prípustnosť dovolania sťažovateľ vyvodzoval aj z § 421 ods. 1 písm. a) CSP tvrdiac, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, kde opätovne poukázal na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/75/2017 z 30. septembra 2019 (R 36/2020), ako aj na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4MCdo/15/2009 z 18. októbra 2010 (R 37/2014).

12. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie odmietol podľa § 447 písm. f) CSP z dôvodu, že dovolacie dôvody neboli dané.

12.1. Najvyšší súd s poukazom na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/171/2009 z 29. apríla 2010 (rovnako ako krajský súd) uviedol, že v prípade sťažovateľa nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa na aplikáciu výnimky z povinnosti vyčerpať riadne opravné prostriedky proti nezákonnému rozhodnutiu – uzneseniu o vznesení obvinenia pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona. Aj podľa názoru najvyššieho súdu pokiaľ sťažovateľ, resp. jeho právny zástupca vedeli, že žiadosti sťažovateľa o odklad vykonateľnosti rozhodnutia správneho orgánu o priestupku bolo vyhovené, mali túto skutočnosť oznámiť orgánom činným v trestnom konaní, čím by nemuselo dôjsť k pokračovaniu v trestnom konaní. Keďže tak sťažovateľ, resp. jeho právny zástupca neurobili, podieľali sa na vzniku škody, pretože k vzneseniu obvinenia sťažovateľovi došlo na základe prezumpcie správnosti rozhodnutia správneho orgánu o priestupku ako verejnej listiny opatrenej doložkou právoplatnosti a vykonateľnosti.

12.2. Rozhodnutia najvyššieho súdu, na ktoré sťažovateľ poukázal na podporu svojich argumentov o dôvodnosti uplatneného nároku, od ktorých sa mal krajský súd odkloniť, ani najvyšší súd s poukazom na odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu nepovažoval za aplikovateľné na posudzovaný prípad.

II.

Argumentácia sťažovateľa

13. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti [čl. 127 ústavy a § 122 a nasl. zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)] tvrdí, že napadnutý rozsudok krajského súdu (bod 10) a napadnuté uznesenie najvyššieho súdu (body 12 až 12.2) sú príliš formalistické, arbitrárne a zjavne neodôvodnené, pričom za podstatnú okolnosť zakladajúcu nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím – uznesením o vznesení obvinenia pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona – považuje výsledok trestného konania, ktoré v posudzovanom prípade skončilo oslobodením sťažovateľa spod obžaloby, a to rozsudkom okresného súdu č. k. 2T/98/2013-281 zo 14. februára 2018 (body 4 a 6).

14. Najvyššiemu súdu sťažovateľ navyše vytýka, že sa v odôvodnení napadnutého uznesenia nevysporiadal s rozsudkom veľkého senátu najvyššieho súdu sp. zn. 1VCdo/2/2022 z 24. októbra 2022 (R 58/2022), ktorým judikoval, že „*Splnenie podmienky podať riadny opravný prostriedok v zmysle § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov sa nevyžaduje, ak bol žalobca spod obžaloby v trestnom konaní oslobodený.*“.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

15. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 10Co/42/2021 z 27. októbra 2021 (bod 10) a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 7Cdo/78/2022 z 30. marca 2023 (body 12 až 12.2.) vydanými v konaní o zaplatenie konkrétnej finančnej čiastky z titulu zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktoré sťažovateľ považuje za príliš formalistické, arbitrárne a zjavne neodôvodnené (bod 13).

16. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (I. ÚS 311/05); vo svojej rozhodovacej činnosti uprednostňuje materiálne poňatie právneho štátu, ktoré spočíva okrem iného na interpretácii právnych predpisov z hľadiska ich účelu a zmyslu, pričom pri riešení (rozhodovaní) konkrétnych prípadov sa nesmie opomínať, že prijaté riešenie (rozhodnutie) musí byť akceptovateľné aj z hľadiska všeobecne ponímanej spravodlivosti (m. m. IV. ÚS 1/07, IV. ÚS 75/08, I. ÚS 57/07, I. ÚS 82/07, IV. ÚS 182/07). Za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd je na prvom mieste zodpovedný všeobecný súd. Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného sudu len vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné (IV. ÚS 43/04). O svojvôli (arbitrárnosti) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (III. ÚS 264/05, ZNaU 100/2005).

17. V nadväznosti na uvedené ústavný súd považuje za žiaduce predostrieť, že jazda pod vplyvom alkoholu je v Slovenskej republike napriek nulovej tolerancii alkoholu za volantom, sprísneniu s tým súvisiacej legislatívy, ako aj informačným kampaniam opakovane vedeným Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky závažným problémom, ktorý sa okrem iného prejavuje vo veľkom počte dopravných nehôd spôsobených vodičmi pod vplyvom alkoholu. Všeobecnou hranicou, ktorá rozdeľuje priestupkovú zodpovednosť a trestnoprávnu zodpovednosť, je v praxi zavedená hranica jedného promile (nameraná hodnota 0,48 mg etanolu na liter vydychovaného vzduchu). Štatistiky Prezídia Policajného zboru a Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky potvrdzujú, že ani sprísnenie sankcií za jazdu pod vplyvom alkoholu, ani výrazné zvýšenie trestov za prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky (§ 289 Trestného zákona) nevedú k výraznejšiemu zlepšeniu disciplíny vodičov. Alkohol za volantom je fenomén, s ktorým sa legislatíva dosiaľ dostatočne nevysporiadala a zrejme sa tak nestane dovedy, kým takéto nezodpovední vodiči nebudú eliminovaní modernými technológiami inštalovanými priamo do motorových vozidiel. Európska rada pre bezpečnosť dopravy taktiež konštatuje, že „Európska

únia je regiónom s najvyššou spotrebou alkoholu na svete, čo je významným problémom z hľadiska bezpečnosti cestnej premávky. Aj preto si to vyžaduje osobitný prístup od tvorcov politik.“.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu:

18. Sťažovateľovi sú východiská rozhodovania ústavného súdu týkajúce sa základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie známe (body 2 a 3), preto ich ústavný súd nepovažoval za potrebné opakovať.

19. Vzhľadom na predmet posudzovaného konania (bod 15) ústavný súd dopĺňa, že právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu alebo jeho nesprávnym úradným postupom v zmysle čl. 46 ods. 3 ústavy nie je absolútne, ale v záujme zaistenia právnej istoty podlieha (čl. 46 ods. 4 v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy) zákonným obmedzeniam upravujúcim predpoklady na jej uplatnenie (II. ÚS 467/08, ZNaU 106/2008).

20. Zmyslom a účelom zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je v súlade s čl. 46 ods. 3 ústavy ustanoviť podmienky, za ktorých vzniká právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom, a to spôsobom, ktorý umožňuje odškodniť všetky prípady, v ktorých bola poškodenému spôsobená škoda takým rozhodnutím orgánu verejnej moci, ktoré bolo neskôr posúdené ako nezákonné. Vo vzťahu k náhrade škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím základné podmienky vzniku nároku na náhradu škody ustanovuje § 6 ods. 1 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, a to tým, že ustanovuje ako predpoklad na náhradu škody (okrem iného) vydanie nezákonného rozhodnutia a ďalej jeho zrušenie pre nezákonnosť príslušným orgánom. Tieto podmienky sú splnené iba vtedy, ak je vydané rozhodnutie následne zrušené na to príslušným orgánom práve z dôvodu nezákonnosti. Z takéhoto zrušujúceho rozhodnutia potom musí byť dôvod zrušenia skoršieho rozhodnutia (jeho nezákonnosť) zrejmý (II. ÚS 25/2011). Všeobecný súd musí skúmať všetky podmienky nároku na náhradu škody, ktorý vzniká až po splnení všetkých jeho predpokladov, teda až po tom, ako sa ukázali neúčinné iné prostriedky ochrany, resp. kompenzácie majetkovej ujmy na základe iných právnych nárokov (m. m. III. ÚS 361/09). Rovnako ostáva úlohou všeobecných súdov zhodnotiť možnosť existencie mimoriadnych výnimočných okolností prípadu, v dôsledku ktorých nemusí zrušenie právoplatného rozhodnutia súdu nevyhnutne vyplývať z nezákonnej povahy tohto rozhodnutia či z jeho rozporu s objektívnym právom, ale môže byť odôvodnené napríklad spornosťou právnej otázky zásadného významu vo veci, ktorá doteraz nebola riešená, resp. sa na jej riešenie rôznia kvalifikované názory, pričom žiadny z týchto názorov nemôže byť posúdený ako rozporný s objektívnym právom (rovnako Ústavný súd Českej republiky v náleze sp. zn. IV. ÚS 1391/09 z 27. decembra 2011). Takýmito výnimočnými okolnosťami sa nepopiera objektívny charakter zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu štátu, iba sa vymedzuje rozsah pojmu nezákonné rozhodnutie, ktorého interpretácia je v zmysle uvedených ústavnoprávnych limitov zverená všeobecným súdom (m. m. IV. ÚS 159/2012).

21. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením, je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Ak došlo k zastaveniu

trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že fyzická osoba čin nespáchala a že trestné stíhanie proti nej nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania (m. m. III. ÚS 117/06, I. ÚS 320/2016, I. ÚS 395/2016, I. ÚS 540/2016).

22. Ústavný súd preskúmaním napadnutého rozsudku s ohľadom na ustálenú rozhodovaciu prax, že odôvodnenia rozhodnutí súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. napr. IV. ÚS 372/08, III. ÚS 808/2016, III. ÚS 227/2020, III. ÚS 341/2021, III. ÚS 489/2021), pretože prvoinštančné a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (II. ÚS 78/05), zistil, že pri skúmaní splnenia zákonných podmienok na vznik nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci (§ 6 ods. 1 až 4 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci) sa krajský súd stotožnil s tvrdením sťažovateľa, že uznesenie o vznesení obvinenia pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona je nezákonným rozhodnutím, keďže spod obžaloby prokurátorky Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš bol sťažovateľ rozsudkom okresného súdu č. k. 2T/98/2013-281 zo 14. februára 2018 oslobodený, bez toho, aby pojem „nezákonné rozhodnutie“ interpretoval ústavne súladným spôsobom, t. j. vo vzájomnej súvislosti všetkých relevantných právnych noriem (II. ÚS 31/97, PL. ÚS 13/97, PL. ÚS 15/98, II. ÚS 10/99, I. ÚS 53/01, PL. ÚS 12/01, m. m. PL. ÚS 9/04) so zreteľom na konkrétne okolnosti daného prípadu (bod 20).

23. Ústavný súd konštatuje, že zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov (všeobecná právna úprava), zákon o cestnej premávke, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 219/1996 Z. z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záchytných izieb v znení neskorších predpisov a iné zákony (osobitná právna úprava) oprávňujú Policajný zbor vykonávať rôzne opatrenia na zabezpečovanie verejného poriadku, bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, resp. na odvrátenie nebezpečenstva v súvislosti s požitím alkoholických nápojov alebo iných návykových látok fyzickými osobami.

24. V posudzovanom prípade treba vychádzať z preukázaných skutkových okolností, že 20. novembra 2011 v nočných hodinách bol sťažovateľ ako vodič motorového vozidla kontrolovaný policajnou hliadkou, pričom po vykonaní dychovej skúšky s pozitívnym výsledkom mu policajt opatrením (fakticky) zadržal vodičský preukaz, o čom mu bezodkladne vydal potvrdenie [§ 70 ods. 1 písm. a) zákona o cestnej premávke], v ktorom mu vzhľadom na charakter protiprávneho konania ďalšiu jazdu s vozidlom nepovolil (§ 70 ods. 4 zákona o cestnej premávke), pričom za podmienok uvedených v § 7 ods. 1 písm. a) zákona o cestnej premávke je policajt oprávnený zadržat' vodičský preukaz až do právoplatného skončenia veci (§ 70 ods. 3 zákona o cestnej premávke).

25. Vzťah zákona o cestnej premávke k správneému poriadku upravuje § 141 zákona o cestnej premávke systematicky zaradený v jeho ôsmej časti s názvom „SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA“.

26. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu o zadržaní vodičského preukazu a rozhodnutia správneho orgánu o priestupku (ktoré nadobudlo právoplatnosť 25. júla 2012) bola preskúmaná všeobecnými súdmi v rámci správneho súdnictva ešte za platnosti Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30. júna 2016, pričom tieto rozhodnutia všeobecných súdov boli neskôr preskúmané ústavným súdom (body 2 a 3).

27. Úvahy krajského súdu pri skúmaní splnenia zákonných podmienok na vznik nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci sa vôbec neuberali tým smerom, že uzneseniu o vznesení obvinenia sťažovateľovi pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť tým, že 24. augusta 2012 o 15.15 h viedol (riadil) motorové vozidlo, predchádzalo rozhodnutie Okresného riaditeľstva Policajného zboru Liptovský Mikuláš, Okresného dopravného inšpektorátu Liptovský Mikuláš sp. zn. ORPZ-LM-ODI2-P-113/2012 z 25. apríla 2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť 25. júla 2012 [ktorým bol sťažovateľ uznaný vinným zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. e) zákona o priestupkoch, ktorého sa mal dopustiť porušením § 4 ods. 2 písm. c) zákona o cestnej premávke, keď 20. novembra 2011 o 1.20 h viedol (riadil) motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu, za čo mu bola podľa § 22 ods. 2 písm. c) zákona o priestupkoch uložená sankcia – pokuta v sume 250 eur a zákaz činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 10 mesiacov, a to od 20. novembra 2011 do 20. septembra 2012], ktoré je, pokiaľ ide o sankciu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá, rozhodnutím, ktoré je vykonateľné bez ohľadu na právoplatnosť.

28. Právoplatnosť (a to aj podľa § 52 ods. 1 správneho poriadku) vo všeobecnosti znamená, že rozhodnutie je záväzné a nie je možné ho meniť riadnymi opravnými prostriedkami (napríklad odvolaním). To, kedy rozhodnutie nadobudne právoplatnosť, závisí od druhu rozhodnutia a od právneho predpisu, podľa ktorého bolo vydané. Najčastejšie sa rozhodnutie stáva právoplatným márnym uplynutím lehoty na odvolanie. O vykonateľnosti (tu § 52 ods. 2 správneho poriadku) hovoríme v súvislosti s rozhodnutiami ukladajúcimi plniť nejakú povinnosť (napr. niečo vykonať, niečo sa zdržať, zaplatiť peňažnú sumu a iné). Na splnenie určitej povinnosti má povinná osoba zväčša stanovenú určitú lehotu (paričnú lehotu) počítanú od právoplatnosti rozhodnutia; vykonateľnosť nastáva, len čo táto lehota uplynie. Ak v tejto lehote povinná osoba neplnila dobrovoľne, je možné pristúpiť k nútenému výkonu rozhodnutia, napr. v exekučnom konaní.

29. V praxi však existujú prípady, keď vykonateľnosť rozhodnutia nastane skôr ako jeho právoplatnosť, ide o tzv. predbežnú vykonateľnosť rozhodnutia. K predbežnej vykonateľnosti dochádza rozhodnutím súdu (napr. § 233 CSP, podľa ktorého na návrh strany, ktorej by inak hrozilo nebezpečenstvo ťažko nahraditeľnej alebo značnej škody alebo inej ujmy, súd môže vo výroku rozsudku vysloviť, že rozsudok je vykonateľný doručením; taký výrok sa na účely odvolania považuje za uznesenie) alebo nastáva zo zákona (napr. § 44 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením. V praxi to znamená, že výživné musí byť uhradené napriek tomu, že povinná osoba podala proti rozsudku odvolanie.).

30. Zákaz činnosti možno uložiť len za priestupky uvedené v osobitnej časti tohto zákona alebo v inom zákone a na čas v nich ustanovený, najdlhšie na päť rokov, a ak ide o činnosť, ktorú páchatel vykonáva v pracovnom alebo v inom obdobnom pomere alebo na ktorú treba

povolenie alebo súhlas štátneho orgánu, a ak páchatel' spáchal priestupok touto činnosťou alebo v súvislosti s ňou (§ 14 ods. 1 zákona o priestupkoch).

31. Do času zákazu činnosti sa započítava čas, po ktorý páchatel' na základe opatrenia orgánu štátnej správy vykonaného v súvislosti s prejednáváním priestupkom nesmel už túto činnosť vykonávať; nezapočítava sa však čas výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody (§ 14 ods. 2 zákona o priestupkoch).

32. Od výkonu zvyšku zákazu činnosti možno po uplynutí polovice času výkonu tejto sankcie upustiť na základe žiadosti páchatel'a. Na rozhodnutie o upustení alebo neupustení od výkonu zvyšku zákazu činnosti sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní (§ 14 ods. 3 zákona o priestupkoch).

33. Podľa § 14 ods. 4 zákona o priestupkoch od výkonu zvyšku zákazu činnosti nemožno upustiť podľa odseku 3, ak ide o zákaz činnosti viesť motorové vozidlo, ktorý bol uložený páchatel'ovi priestupku, ktorému bol v predchádzajúcich desiatich rokoch uložený

- a) trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlo za trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky alebo za iný trestný čin spáchaný pod vplyvom návykovej látky, alebo
- b) zákaz činnosti viesť motorové vozidlo za priestupok podľa § 22 ods. 1 písm. a), d), e) alebo písm. f) zákona o priestupkoch.

34. Citovaný odsek 4 bol do § 14 zákona o priestupkoch (bod 35) doplnený zákonom č. 313/2011 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súlade s cieľom zvyšovania bezpečnosti na cestách, a upravil nemožnosť upustenia od výkonu zvyšku zákazu činnosti uloženého za konkrétne priestupky súvisiace s vedením motorového vozidla. Zákaz upustenia od výkonu zvyšku zákazu činnosti v prípadoch opakovaného vedenia motorového vozidla pod vplyvom alkoholu alebo inej návykovej látky alebo odmietnutia vyšetrenia na ich zistenie sleduje stanovenie jednoznačnej povinnosti vykonať celý čas zákazu činnosti viesť motorové vozidlo, keďže opakovaním takéhoto konania je zrejmé, že zákaz činnosti nebol na nápravu páchatel'a postačujúci.

35. Z evidencnej karty sťažovatel'a ako vodiča je zrejmé, že dosiaľ uložené sankcie nespĺnili preventívny účinok a sťažovatel'a neodradili od ďalšieho porušovania pravidiel cestnej premávky, najmä od jazdenia motorovým vozidlom pod vplyvom alkoholu (bod 3).

36. Podľa § 91 ods. 6 zákona o cestnej premávke držiteľ vodičského oprávnenia, ktorému bol uložený trest zákazu činnosti spočívajúci v zákaze vedenia motorových vozidiel alebo ktorému bola uložená sankcia zákazu činnosti spočívajúca v zákaze vedenia motorových vozidiel, je povinný pred vrátením vodičského preukazu podrobiť sa preskúšaniu odbornej spôsobilosti podľa § 79 ods. 2 písm. a); ak činnosť vedenia motorového vozidla držiteľ vodičského oprávnenia na základe takého trestu alebo sankcie nesmel vykonávať dva roky a viac, musí sa podrobiť preskúmaniu zdravotnej spôsobilosti, preskúmaniu psychickej spôsobilosti a preskúšaniu odbornej spôsobilosti podľa § 79 ods. 2. Do úspešného splnenia týchto povinností sa držiteľovi vodičského oprávnenia vodičský preukaz nevráti.

37. To znamená, že v čase, keď rozhodnutie Okresného riaditeľstva Policajného zboru Liptovský Mikuláš, Okresného dopravného inšpektorátu Liptovský Mikuláš sp. zn. ORPZ-LM-ODI2-P-

113/2012 z 25. apríla 2012 nadobudlo právoplatnosť, t. j. 25. júla 2012, sťažovateľovi už plynula doba zákazu činnosti viesť motorové vozidlá (10 mesiacov do 20. septembra 2012), do ktorej sa započítal čas, po ktorý mal sťažovateľ na základe opatrenia policajta z 20. novembra 2011 (fakticky) zadržaný vodičský preukaz a nesmel túto činnosť vykonávať, keďže medzi nimi existovala priama súvislosť. Takéto opatrenie policajta neplní represívnu funkciu, ale najmä funkciu ochrannú, ktorá zahŕňa právomoc poskytnúť ochranu zákonom chránenému záujmu obmedzením alebo odňatím práva v zákonom stanovených prípadoch na zabránenie ďalšiemu protiprávnemu konaniu.

38. Keby sťažovateľ 24. augusta 2012, t. j. necelý mesiac pred koncom zákazu činnosti viesť motorové vozidlá (druhá časť sankcie), nevedol (neriadil) motorové vozidlo, mohol po uhradení pokuty v sume 250 eur (prvá časť sankcie) a prípadnom splnení podmienok podľa § 91 ods. 6 zákona o cestnej premávke požiadať o vrátenie vodičského preukazu.

39. Pokiaľ sťažovateľ, zastúpený právnym zástupcom, listom z 19. septembra 2012 (doručeným 27. septembra 2012) požiadal v zmysle § 75 ods. 1 správneho poriadku o odklad vykonateľnosti rozhodnutia správneho orgánu, a to až do právoplatného rozhodnutia súdu o správnej žalobe sťažovateľa, nemohol už ovplyvniť sankciu spočívajúcu v zákaze činnosti viesť motorové vozidlo (do 20. septembra 2012), ale len sankciu spočívajúcu v uložení pokuty v sume 250 eur, ak ju dovedy zo závažných dôvodov neuhradil. Uvedenými skutočnosťami sa okresný súd v rozsudku č. k. 2T/98/2013-281 zo 14. februára 2018 vôbec nezaoberal, a hoci nemal pochybnosť o tom, že skutok, ktorý je uvedený v obžalobe, sa stal v deň (24. augusta 2012), keď bolo rozhodnutie správneho orgánu o uložení sankcie zákazu viesť motorové vozidlá právoplatné, dospel k absurdnému záveru, že v posudzovanom prípade nebola splnená podmienka vykonateľnosti rozhodnutia správneho orgánu o uložení sankcie, pretože táto bola „posunutá“ od 7. novembra 2013 do 7. septembra 2014, keď sťažovateľ nesmel viesť motorové vozidlá, čomu zodpovedali aj záznamy v evidenčnej karte sťažovateľa ako vodiča. Inými slovami, „rozhodnutím o odložení vykonateľnosti správneho rozhodnutia došlo k zakonzervovaniu stavu, ktorý bol pred vydaním napadnutého právneho rozhodnutia, t. j. do rozhodnutia súdu bol zákaz činnosti uložený [REDAKOVANÉ] reálne neaktuálny“. Rozhodnutím správneho orgánu o odložení vykonateľnosti jeho rozhodnutia pritom okresný súd vôbec nedisponoval, a tak vo vzťahu k nemu ani nemohol vykonať dokazovanie. Správna žaloba sama osebe pritom odkladný účinok nemala (§ 250s OSP).

40. Zo stanoviska trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu sp. zn. Tpj 67/2014 zo 16. júna 2015 (R 82/2015) týkajúceho sa vykonávania činnosti, na ktorú sa vzťahuje rozhodnutie súdu alebo iného štátneho orgánu o zákaze činnosti, vyplýva, že:

„I. Výklad a aplikácia práva orgánom činným v trestnom konaní a súdom má svoje pravidlá, ktoré vychádzajú z teórie práva. Tieto pravidlá, napríklad o hierarchii a druhoch právnych noriem, ich výklade, aj o aplikácii práva podľa analógie musia uvedené štátne orgány rešpektovať a pri rozhodovacej činnosti z nich vychádzať.

II. Medzi zákonné znaky prečinu podľa § 10 Trestného zákona nepatria len znaky uvedené v osobitnej časti Trestného zákona, ale aj znak závažnosti prečinu v zmysle odseku 2 tohto ustanovenia. Preto, ak je podaná obžaloba alebo návrh dohody o vine a treste pre prečin, súd je povinný vždy skúmať, či nie sú splnené podmienky pre aplikáciu ustanovenia § 10 ods. 2 Trestného zákona (materiálny korektív).

III. Trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá uložený súdom – bez ďalšej špecifikácie – s použitím § 61 ods. 1 Trestného zákona alebo sankcia zákazu činnosti uložená iným štátnym orgánom podľa § 22 ods. 2 písm. a) až c) zákona č. 372/1990 Z. z. o priestupkoch v znení neskorších predpisov spočíva v celkovom zákaze vedenia motorových vozidiel, t. j. vykonávania činnosti, na ktorú treba osobitné povolenie, po dobu ustanovenú príslušným právoplatným rozhodnutím. Ak osoba, ktorej sa zákaz činnosti týka, vykonáva v dobe jeho trvania činnosť, hoci aj pod dohľadom kompetentnej osoby, ktorá je uloženým trestom alebo sankciou zakázaná, napĺňa znaky prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, pokiaľ tomu nebráni materiálny korektív podľa § 10 ods. 2 Trestného zákona.“

41. Sťažovateľ v konaniach pred všeobecnými súdmi nepopieral, že skutok uvedený v uznesení o vznesení mu obvinenia, ako aj v obžalobe prokurátorky okresnej prokuratúry pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť tým, že napriek zákazu 24. augusta 2012 viedol (riadil) motorové vozidlo, sa stal.

42. V posudzovanom prípade je evidentné, že list sťažovateľa, zastúpeného právnym zástupcom z 19. septembra 2012, ktorým požiadal o odklad vykonateľnosti rozhodnutia správneho orgánu, a to až do právoplatného rozhodnutia súdu o správnej žalobe sťažovateľa, viedol nielen k absurdným záverom okresného súdu v rozsudku č. k. 2T/98/2013-281 zo 14. februára 2018, ktorým oslobodil sťažovateľa spod obžaloby pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, ale aj k nepochopiteľnému konaniu prokurátorky okresnej prokuratúry, ktorá svoje odvolanie zo 14. februára 2018 proti uvedenému rozsudku okresného súdu vzala späť, čím fakticky zabránila jeho preskúmaniu súdom vyššej inštancie.

43. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd považuje záver krajského súdu o nesplnení všetkých zákonných predpokladov na vznik nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci za ústavne konformný a akceptovateľný, aj keď sa v odôvodnení napadnutého rozsudku zaoberal len povinnosťou vyčerpať riadne opravné prostriedky proti nezákonnému rozhodnutiu – uzneseniu o vznesení obvinenia pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, pričom samotnej existencii nezákonného rozhodnutia ako primárnemu predpokladu nevenoval dostatočnú pozornosť.

44. So zreteľom na zásadu efektivity a hospodárnosti konania ústavný súd nepovažoval za nutné zasiahnuť do právoplatne skončenej veci tým spôsobom, aby po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pretože ani prípadné nové rozhodnutie krajského súdu, ktorý je rozhodnutím ústavného súdu viazaný, by nemohlo viesť k úspechu sťažovateľa vo veci samej.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

45. Súčasťou práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je povinnosť súdu akceptovať dôvody prípustnosti mimoriadneho opravného prostriedku uvádzané sťažovateľom, v dôsledku čoho ich „nerešpektovanie“ súdom ani nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie označeného práva. V inom prípade by totiž najvyšší súd stratil možnosť posúdiť, či zákonné dôvody prípustnosti alebo neprípustnosti podaného dovolania vôbec boli naplnené (I. ÚS 145/2010).

46. Ústavný súd preto za ústavne konformný a udržateľný považuje aj záver najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania sťažovateľa z dôvodu, že dovolacie dôvody neboli dané.

47. Jediné, čo možno najvyššiemu súdu vytknúť, je, že (rovnako ako krajský súd) so zreteľom na okolnosti posudzovaného prípadu a v kontexte svojej najnovšej judikatúry nevenoval dostatočnú pozornosť samotnej existencii nezákonného rozhodnutia ako primárnemu predpokladu na vznik nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci.

48. Ochrana ústavou, prípadne dohovorom garantovaných práv a slobôd (resp. ústavnosti ako takej) nie je zverená len ústavnému súdu, ale aj všeobecným súdom, ktorých sudcovia sú podľa čl. 144 ods. 1 ústavy pri rozhodovaní viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy (II. ÚS 13/01, I. ÚS 241/07).

49. Najvyšší súd je pri rozhodovaní o dovolaní súdom, ktorý okrem rozhodovania o právach a povinnostiach sporových strán „súdi súdy“ s dôsledkami pre účastníkov konania súčasných i budúcich. Rozhodnutím o dovolaní sa cez interpretáciu vdychuje život právnym normám s dôsledkami pre celé územie Slovenskej republiky (I. ÚS 336/2019).

III.3. Záver:

50. Medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu a obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení.

51. Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľa ako celok odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

52. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 18. januára 2024

Miloš Maďar
predseda senátu